

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวหมู่บ้าน OVC

ศูนย์หัตถกรรมบ้านดอนหลวง
คุณอุไร ผ้าเจริญ โทร. ๐๘-๖๑๘๓-๑๕๙๐, ๐-๕๓๕๒-๐๕๒๘
www.otoptravel.com

บ้านดอนหลวง

ต.แม่แรง อ.ป่าซาง จ.ลำพูน

สัมผัสวัฒนธรรมการทอผ้าฝ้ายแบบโบราณ
จากภูมิปัญญาชาวไทยอง

ในโครงการพัฒนาคุณค่า
และความเข้มแข็งของหมู่บ้านท่องเที่ยว OVC

บ้านดอนหลวง ชุมชนชาวไทยองที่เข้ามาตั้งถิ่นฐาน เมื่อกว่า ๒๐๐ ปีที่ผ่านมา ชาวบ้านส่วนใหญ่มีเชื้อสายชาวเมืองยองในประเทศพม่า ซึ่งมีวัฒนธรรมการทอผ้าสืบทอดต่อกันมา แทบทุกครัวเรือนได้รับการถ่ายทอดมรดกภูมิปัญญาการทอผ้าฝ้ายสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคน ภายในหมู่บ้านจึงเรียงรายไปด้วยร้านขายผ้าฝ้ายทอมือ ที่มองเข้าไปจะเห็นหญิงสาวชาวบ้านดอนหลวงนั่งทอผ้าด้วยกี่โบราณอยู่ภายในบ้านสลับกับการออกมาต้อนรับนักท่องเที่ยวที่แวะเวียนมาชมการทอผ้าและเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือ

วัดดอนหลวง

ถึงวันนี้... ชาวบ้านดอนหลวงก็ยังคงรักษาวัฒนธรรมและกรรมวิธีการทอผ้าฝ้ายแบบโบราณไว้อย่างสมบูรณ์ **บ้านดอนหลวงจึงเป็นแหล่งผลิตผ้าฝ้ายทอมือแบบโบราณที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย** หลายคนอาจจะยังไม่รู้ว่าผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือที่จำหน่ายตามแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นผลผลิตของบ้านดอนหลวง

การทอผ้าด้วยกี่โบราณ

...ขอเจินมาเลือกซื้อผ้าฝ้ายปิ้นเฮือน ตี้บ้านดอนหลวง จ้าววว...

บ้านดอนหลวง... เปิดหมู่บ้านต้อนรับนักท่องเที่ยวให้เข้ามาเรียนรู้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมการทอผ้าฝ้ายแบบโบราณ และเข้าถึงบรรยากาศการทอผ้าที่หญิงสาวชาวบ้านดอนหลวงสืบทอดต่อกันมาเนิ่นนานนับร้อยปี

แหล่งท่องเที่ยว

วัดดอนหลวง : ศูนย์รวมจิตใจของชาวบ้าน วัดประจำหมู่บ้าน อายุกว่า ๑๙๐ ปี ที่มีสถาปัตยกรรมรูปแบบผสมผสานระหว่างล้านนา พม่า และยอง เช่น ตัวสิงห์ หรือสิงห์ไก่บาป บันไดทางขึ้นวิหารสร้างเป็นมะกอน สัตว์ในจินตนาการที่ผสมระหว่างมังกร ช้าง จระเข้ และพญานาค ประตูวิหารเป็นลายดอกไม้ ภายในวิหารมีภาพจิตรกรรมฝาผนังแสดงถึงพุทธประวัติ ด้านหลังวิหารเป็นพระธาตุที่ชาวบ้านเคารพนับถือ และอนุสาวรีย์ครูบาดีครูบาซอน ผู้บูรณะวัดจนมีสภาพเช่นทุกวันนี้ ภายในวัดดอนหลวง ยังมี

วัดดอนหลวง

กลองบูชา

กลองบูชา หรือ ก๋องปู่จา กลองขนาดใหญ่ทำด้วยไม้ท่อนเดียว ขึงด้วยหนังวัว ใช้ตีในงานบุญ หรือต้อนรับนักท่องเที่ยวที่มาเป็นคณะใหญ่

กลองสะบัดชัย หรือ ก๋องสะบัดชัย กลองขนาดใหญ่ ใช้ตีเป็นวงร่วมกับฉาบ ฆ้อง กลองสะบัดชัยวัดดอนหลวง เป็นการแสดงพื้นบ้านที่จะแสดงเพื่อต้อนรับผู้มาเยือน

กลองหลวง กลองที่มีขนาดใหญ่ และยาวที่สุดในบรรดากลองต่างๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทย ในงานเทศกาลหลังจากทำบุญเสร็จ จะมีงานรื่นเริงและแข่งขันตีกลองหลวง ซึ่งกลองหลวงวัดดอนหลวง เคยได้รับรางวัลจากการแข่งขันมาแล้ว

- 1 แหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมพื้นบ้าน
- 2 กลุ่มทอผ้าบ้านดอนหลวง
- 3 หัตถกรรมจากเศษผ้า
- 4 กลุ่มบุญเมืองผ้าฝ้าย
- 5 กลุ่มนายสุทธา ผ้ามัดย้อม
- 6 กลุ่มทอผ้าสี่ตะกอ
- 7 กลุ่มไม้แกะสลัก
- บ้านโฮมสเตย์
- 1 วัดดอนหลวง
- ศูนย์หัตถกรรมบ้านดอนหลวง และศูนย์ต้อนรับนักท่องเที่ยว
- เสาใจ้บ้าน
- โรงเรียนวัดดอนหลวง
- แปรรูปกระเป๋า
- บ้านโบราณชาวไทยอง (บ้านตาดวง)
- บ้านโบราณชาวไทยอง (บ้านยายบัวเครือ)

แหล่งท่องเที่ยว

 บ้านโบราณชาวไทยอง : มรดกวัฒนธรรมของบ้านพักอาศัย บ้านพักอาศัยของชาวบ้านดอนหลวง มีลักษณะบ้านทรงโบราณของชาวไทยอง ตัวเรือนสร้างด้วยไม้ บันไดทางขึ้นมีหลังคาคลุมยาวไปถึงตัวเรือนซึ่งมีห้องนอนขนาดใหญ่อยู่กันได้ทั้งครอบครัว ประตูหน้าต่างใช้ไม้ขัดแทนกลอน ใต้ถุนยกพื้นสูงเพื่อใช้เป็นที่ทอผ้า จักสาน เลี้ยงลูกหลานในเวลากลางวัน ข้างตัวเรือนมียุ้งข้าวเพื่อเก็บข้าวเปลือก

บันไดก่อนขึ้นตัวเรือนมี**ที่ล้างเท้า** เป็นกระบะปูน มีโอ่งใส่น้ำและกระบวยตักน้ำ บนเรือนมีร้านน้ำสำหรับดื่มและล้างหน้าล้างตา บริเวณบันไดมี **สวนอี้** สวนเล็กๆ ปลูกดอกไม้รองรับน้ำที่ใช้แล้ว

1 **เรียนรู้วัฒนธรรมพื้นบ้าน :** ฟ้อนเล็บ ฟ้อนยอง ตีกลองบูชา

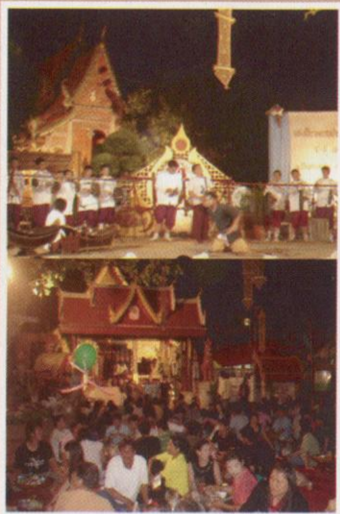
ฟ้อนเล็บ การฟ้อนรำที่มีลีลาอ่อนช้อยงดงาม นิยมฟ้อนนำขบวนแห่ครัวทานในงานเทศกาลสำคัญๆ และฟ้อนต้อนรับผู้มาเยือน

ฟ้อนยอง การฟ้อนรำที่ใช้ท่ารำและเครื่องแต่งกายที่ได้มาจากเมืองยองประเทศพม่า ซึ่งมีเอกลักษณ์เด่นชัดที่ผ้าโพกศีรษะ ชาวบ้านจะฝึกสอนการฟ้อนรำให้ลูกๆ หลานๆ เพื่อต้อนรับผู้มาเยือนในช่วงเทศกาลต่างๆ

ตีกลองบูชา ฝีมือการตีกลองบูชาของคนในชุมชน สร้างชื่อเสียงให้บ้านดอนหลวงมานักต่อนัก ไปแข่งขันที่ไหนก็ได้รับรางวัลกลับมาทุกครั้ง

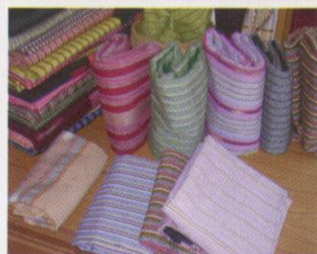
ชาวบ้านดอนหลวงยินดีฝึกสอนการฟ้อนเล็บ ฟ้อนยอง และตีกลองบูชาให้กับนักท่องเที่ยวผู้สนใจโดยไม่คิดมูลค่า เพื่อช่วยกันรักษาและเผยแพร่วัฒนธรรมการแสดงพื้นบ้าน

1 **เรียนรู้การผลิตผ้าฝ้ายทอมือแบบโบราณ :** ร่วมสืบสานภูมิปัญญาชาวไทยอง ชาวบ้านดอนหลวงสืบสานมรดกภูมิปัญญาการผลิตผ้าฝ้ายทอมือแบบโบราณถ่ายทอดต่อกันมารุ่นต่อรุ่นเป็นเวลากว่า ๒๐๐ ปี หากสนใจเรียนรู้การผลิตผ้าฝ้ายทอมือแบบโบราณ สามารถแวะเข้าไปชมและทดลองใช้เครื่องมือต่างๆ เช่น อีดฝ้าย ก๋ง ซาลุ่น กงผัดหลอด เปี๋ย กวงกว๊าง บ่าก๊วก หลักฮ้วน รวมทั้งทดลองทอผ้าด้วยกี่โบราณด้วยตนเอง ชาวดอนหลวงแต่ละบ้าน ยินดีทำหน้าที่เป็น "ครู" สอนทุกกระบวนการที่เป็นภูมิปัญญาของบ้านดอนหลวง และต้องไม่ลืมแวะไปชม **การทอผ้า ๔ ตะกอ ๒ คน** การทอผ้าด้วยกี่ขนาดใหญ่ ใช้ช่างทอพร้อมกัน ๒ คน ๒๔ เท้าเหยียบ เพื่อให้ได้ผ้าฝ้ายทอมือแบบโบราณหน้ากว้าง ๒ เมตร สำหรับทำผ้าคลุมเตียง หรือนำไปใช้ประโยชน์อื่นๆ มีให้ชมที่กลุ่มบุญเมืองผ้าฝ้าย และกลุ่มทอผ้าสี่ตะกอ

เทศกาลและงานประเพณี

งานแต่งสีอวดลาย ผ้าฝ้ายดอนหลวง : งานประจำปี จัดขึ้นช่วงต้นเดือนเมษายน เพื่อนำเสนอผ้าฝ้ายทอมือแบบโบราณให้เป็นที่รู้จักของผู้รักผ้าฝ้ายพื้นเมือง ชาวบ้านจะช่วยกันตกแต่งชุมชนแบบล้านนา และถ่ายทอดของดีในชุมชน วัฒนธรรมพื้นบ้าน ผ่านกิจกรรมต่างๆ สาธิตการผลิตผ้าฝ้ายทอมือแบบโบราณ การแสดงพื้นบ้าน กาดหมั้ว แทบทุกหลังคาเรือนจะออกร้านจำหน่ายผ้าฝ้ายทอมือแบบโบราณและผลิตภัณฑ์หลากหลายรูปแบบ ในราคาญาติมิตรจากชาวไทยองบ้านดอนหลวง

ผลิตภัณฑ์ชุมชน

ผลิตภัณฑ์ผ้าฝ้ายทอมือ : มีหลากหลายรูปแบบ ทั้งเครื่องแต่งกาย เสื้อผ้า กระโปรง ผ้าถุง เครื่องตกแต่ง อย่างผ้าคลุมไหล่ กระเป๋า เข็มขัด เคหภัณฑ์ต่างๆ อย่างผ้าคลุมเตียง ปลอกหมอน ผ้าม่าน ผ้าปูโต๊ะ และเครื่องใช้ต่างๆ อย่างที่ใส่ทิชชู แวะชมและเลือกซื้อได้ที่ร้านค้าหน้าบ้านของชาวบ้าน หรือที่ศูนย์หัตถกรรมบ้านดอนหลวง และกลุ่มต่างๆ ในชุมชน กลุ่มบุญเมืองผ้าฝ้าย กลุ่มทอผ้าสีตะกอ กลุ่มทอผ้าบ้านดอนหลวง และกลุ่มนายสุทธา ผู้ผลิตผ้ามัดย้อม

ผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลัก : ทำจากไม้จามจุรี หรือไม้ฉำฉา แกะสลักเป็นรูปคน สัตว์ เครื่องใช้และเครื่องประดับภายในบ้าน

อาหาร

อาหารในชุมชนที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เป็นอาหารพื้นบ้านของภาคเหนือที่ใช้วัตถุดิบจากผลผลิตในชุมชน เช่น น้ำพริกอ่อง-แคบหมู แกงแค แกงฮังเล ขนมจ๊อกหรือขนมหวานที่ทำจากแป้งข้าวเหนียว ใส่ไส้มะพร้าวกวนกับน้ำตาล ลักษณะคล้ายขนมเทียนของภาคกลาง

โปรแกรมท่องเที่ยว ๒ วัน ๑ คืน

วันที่ ๑ : ชมวัดดอนหลวง-บ้านโบราณชาวไทยอง-ทดลองทอผ้า

๑๐.๐๐ น. ถึงบ้านดอนหลวง ติดต่อศูนย์บริการนักท่องเที่ยวหมู่บ้าน OVC
ชมวัดดอนหลวง รับประทานอาหารพื้นบ้าน
ชมบ้านโบราณชาวไทยอง/การแกะสลักไม้
ชมสาธิตการผลิตผ้าฝ้ายทอมือแบบโบราณ ทดลองปั่นด้าย ทอผ้า และแปรรูปผ้าฝ้ายทอมือเป็นของที่ระลึก
เข้าพักที่โฮมสเตย์

๑๘.๐๐ น. รับประทานอาหารขันโตก และชมการแสดงทางวัฒนธรรม

วันที่ ๒ : ชมวิถีชีวิตชาวไทยอง-ฝึกตีกลองบูชา/ฟ้อนยอง

๐๗.๐๐ น. ตักบาตรหน้าบ้านพัก รับประทานอาหารเช้า
ขี่จักรยานชมวิถีชีวิตชาวไทยองรอบหมู่บ้านดอนหลวง
ฝึกตีกลองบูชา/ฟ้อนยอง รับประทานอาหารพื้นบ้าน
เลือกซื้อของฝากตามอัธยาศัย

๑๕.๐๐ น. เดินทางกลับ

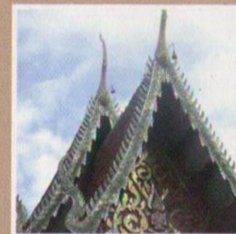
ที่พัก

โฮมสเตย์ของชุมชน

บ้านดอนหลวงมีบริการโฮมสเตย์สำหรับนักท่องเที่ยว จำนวน ๒๕ หลัง อัตราค่าที่พัก ๑๕๐ บาท/คน/คืน บริการอาหาร ๕๐ บาท/คน/มื้อ
ติดต่อได้ที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวหมู่บ้าน OVC
คุณอุไร ผ้าเจริญ **โทร. ๐๘-๖๑๘๓-๑๕๙๐, ๐-๕๓๕๒-๐๕๒๘**

รีสอร์ท

สวนสวยรีสอร์ท	ถ.ป่าซาง-บ้านโฮ่ง	**โทร. ๐-๕๓๕๗-๒๖๕๒**
โรงแรมจามจุรี	ต.ปากบ่อง	**โทร. ๐-๕๓๕๒-๑๓๙๙**
โรงแรมหลิว หลิว	ต.ป่าซาง	**โทร. ๐-๕๓๕๒-๑๕๔๗**

การเดินทาง

๑. **รถโดยสารประจำทาง** จากสถานีขนส่งสายเหนือ ถนนกำแพงเพชร ๒ เมื่อถึงจังหวัดลำพูน ให้นั่งรถสายป่าซาง-ลี้ ไปลงที่บ้านสะปุ๋ง (ปากทางเข้าบ้านดอนหลวง) และนั่งรถมอเตอร์ไซค์เข้าไป ๒ กิโลเมตร

๒. **รถยนต์** จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑ แยกซ้ายตรงกิโลเมตรที่ ๓๒ เข้าถนนสายเอเชีย ผ่านอยุธยา เข้านครสวรรค์ แล้วแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข ๑๑ เข้าลำพูน ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๖ ไปทางอ.บ้านโฮ่ง ถึงบ้านสะปุ๋ง เลี้ยวขวาเข้าไป ๒ กิโลเมตร

๓. **รถไฟ** มีบริการเดินรถจากสถานีรถไฟหัวลำโพงไปลำพูนทุกวัน

๔. **เครื่องบิน** สามารถใช้บริการเที่ยวบินกรุงเทพฯ-เชียงใหม่ แล้วนั่งรถสายเชียงใหม่-ลำพูน เข้าไปที่ลำพูน เพื่อเริ่มต้นเส้นทางไปบ้านดอนหลวง